

І. А. БІЛОВСЬКИЙ

КОЖНИЙ

робітник і фармер повинен читати передовсім робітничі часописі! — Чому?

Бо робітнича часопись обговорює кожду подію в краю і світі лише зі становища інтересів робочого люду.

Однокою робітничу часописею в Канаді є „УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ”

що виходить в Вінніпегу три рази на тиждень і коштує лише 4 долари на рік.

Хто читає „Українські Робітничі Вісти”, виробляє собі суцільний світогляд і може осудити кожду подію в суспільнім житі.

„УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ” виступають проти кожного лайдацтва поповнюваного на робочім народі.

„УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ” доносять про робітничий рух на цілім світі, про боротьбу робітничої кляси.

Хто хоче знати, як свідомі робітники думають про суспільні події, хто хоче навчитися соціалістичної думки, нехай читає передовсім „УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ”. — Адреса:

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

„Робітниця”, журнал для жінок-робітниць. орган жінок робітниць при Стоварищенню Український Робітничий Дім. Передплата виносить: \$1.50 на рік. — Адреса:

THE WORKINGWOMAN

Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

Бібліотека “Новий Світ” Ч. 27.

М. Жарновський

ВЕЛИКЕ ІМІСТӨ

НАКЛАДОМ ІВ. ГНИДИ

1926.

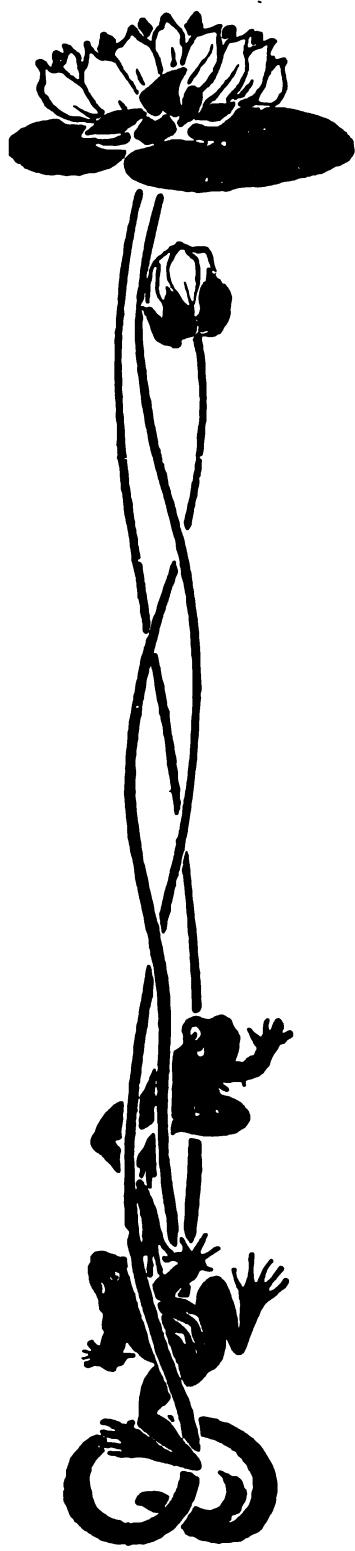
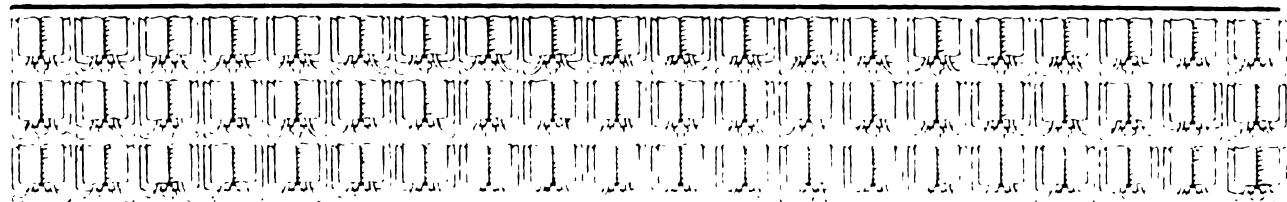
Бібліотека і Друкарня Новий Світ в Монреалі

THE NEW WORLD LIBRARY & PRINTING CO.

Box 1092

Montreal, Canada.

КНИЖКИ
М. ТАРНОВСЬКОГО:
“Патріоти”
Шляхом Життя
В Коридорах Вічності
Велике Місто.

ВЕЛИКЕ МІСТО

ПОЛИНЬТЕ, очі, опівночі
В великоміські вулиці, --
Огляньте ви велике місто
З усіх кінців!

Воно горить, горить огнями,
Горить щоночі тут... А дніми
Таємно погасає...
На пишних вулицях —
Перед домами
Чарівне світло сяє:
Театри, кіно, кабаре —
Міняться у очах...
Музика, танці... По дахах
І спів і крик лунас
На пишних вулицях... .

Над ранком — музика втихас.
Любовні парочки хіхочуть.
Авто за автом роз'їзджає.
І сплющуються очі,
І засипляє місто
На пишних вулицях... .

*Натомість будяться квартали
Одурених рабів.*

*Не спали — тяжко віддихали
Серед жахливих снів
Ці мешканці убогі
Затурканих вулиць...
Лягали — проклинали
І будяться — клянутъ...
Ворушаться квартали:
До праці людє йдуть —
Невиспани, голодні...*

*Погляньте, очі, там —
У ту безодню!
Загляньте ви у ті крикливи вулиці,
В підземні сутерини...
Загляньте ви до бідної вдови,
Що з голоду там гине...
І до старця, що в холоді дрожить...
І до діток убогих...
І до повії, що кона
Повільно край дороги...
Усе — усе огляньте ви!
Страшні там дії-вісти...
Огляньте, очі, його скрізь —
Коли цікавить вас воно —
Те місто... Велике місто!*

1924.

ГЕЙ, ТИ МІСТО ВЕЛИКЕ!

Гей, ти місто велике,
Гей, ти місто бурливе!
Скільки в тобі шуму крику!
Що за дивную музику
Чую в тобі!...
Гей, ти місто бурливе!
Гей ти місто велике!

Тут від рана до ночі
Не вгаває дітвора...
Міліони — маси люду
В боротьбі, в змаганні-труді,
У недолі...
І так вічно у тобі
Тут від рана до ночі...

І не всі тут охоче
Так товпляться у тобі;
І не всіх сюди загнали
Ті роскоші-ідеали, —
Гнали злідні!...
Ні, не всі тут охоче
Так товпляться у тобі!

Гей, ти місто велике,
Гей, ти місто бурливе!
Йду — блукаю вулицями
І бреду — пряду думками
Над тобою...
Гей, ти місто бурливе!
Гей, ти місто велике!

1922.

ЖЕБРАК

Під будинком при дорозі
Жебрак стоїть...

Похилений, спрацьований,
Пригноблений, збідуваний,
Тремтить на морозі.

Простягас свою руку
За помочю...
Із тремтінням поглядає,
Чи хто лепту не кидас —
Не влекшус муху...

Не питаютъ його люде —
Чому це так?
Чому стоїть при дорозі,
Чому тримтитъ на морозі,—
За які це блуди?

Що днесъ руку простягас —
Не винен він.
Ціле життя він трудився,
Під працею аж склонився,
Та нічо не мас.

Аж у гамір цей бурхливий
Він тут попав...
В павутині капіталу
Виростав він на поталу
І вмре нещасливий!...

Гей, ти старче в драній гуні,
Як жалъ тебе!
Не діждеш ти вже із нами,
Із юними юнаками,
Жити у Комуні!

1922.

ВДОВА

На п'ятім поверху в піддашиї
Живе слабовита вдова
І з голоду мліє;
А серце пекучо болить,
Гризота всі нерви палить,
І в думці страшного щось тліє .

В колисці мале немовлятко
Голодне спливає в сльозах—
Нема перестанку;
А мати з жалю умліва,
Що покарму в цьої нема:
Дитина не сказала від ранку...

Сама ж вона страву як їла—
Минуло чотири вже дні—
Вже й спати не може;
А муж її добрий помер,
І ось недостатки тепер,
Й ніхто їй в біді не поможет...

Вона до вікна приступила
І глянула вниз крізь вікно,—
Аж страшно глядіти!...
Згадала про лихо своє:
Й питання собі завдає;
Як довго отак ще терпіти?...

На п'ятім поверху в піддашші
Стойть вона біля вікна
І блідне, і мліє;
А серце пекучо болить,
Гризота всі нерви палить,
А в думці страшного щось тліє...

1922.

ЖЕРТВА МІСТА

На вулиці гамір... Збігаються люде
І претъся усяк
Під сорокповерхий будинок...
А там, під стіною, омуруаний, в бруді,
Лежить неборак,
Знайшовши останній спочинок...

1922.

Мороз дошикуляє, і вітер холодний
З півночі жарить
Та тіло півнаше проймає...
А він нещасливий, обдертий, голодний,
Увесь дрігунитъ,
Посинілі губи кусає!...

I пхаються люде... Цікава, громадо?
Дивитись?... Нащо?
На бідну, нещасну людину,
Що гине у бруді?... Що жити так рада!
А гине!... За що?
За чию це дієсь провину?

Чи може робить не хотів він і — гине
На бруку отут?
Хіба він боявся роботи?
Та він же в роботі зростав від дитини!
Життя його — труд!
I вічні життєві турботи!...

Це, ось, він до праці зробивши нездібним,
Пішов між собак —
Без хліба, без хати, без права...
Зробився для світа зівсім непотрібним
(Бо її здібних не брак!)
I ось яка, бачите, справа...

На вулиці гамір... Збігаються люде...
I претуться усяк,
Щоби до будинку пролізти...
А там, під стіною, омураний, в бруді,
Конає біда...

Це жертва великого міста!...

1922.

В ГОТЕЛЮ

Вечір. В готелю шум.
В їдалальні повно гостей
І запаху перфум.
Кельнери в повнім руху:
Шумить буйний шампан...
Скрипки заводять в голос —
Басує фортепяні.
Якесь дивне кружіння,
Якись шалений рух...
Присутні — саме панство,
Самий “легенький пух”...
Властитель тільки руки
З утіхи затира...
Гуляють гойні гості —
Хоч пізна вже пора!

А там, в куті одному,—
Старий і лисий гість...
При нім дівча-підліток —
Її він зором єсть...
Спустила ясні очі,
І боязко глядить,
А ситий пан регоче,
Облизуєсь... Горить...

В готелю шум і гамір,
І музика гуде...

Дівча кудись із гостем
Збірається — іде...
Платить він за вечерю:
Печеню і шампан...
Кельнери тільки шепчуть:
— “Гуляє нині пан”...

А дівчина-підліток ---
Боїться ще, тримтить...
Там мати десь старенька
Схорована лежить...
Вона ж шукає “праці”,
Щоб дешо вторгувати, —
Щоб рідину свою матір
Від смерти рятувати...
Бо тільки їй остався
Оцей єдиний шлях, —
Коли кругом завмерла
Вся праця в фабриках...

Піднялася заслона...
Хтось двері відчинив...
Дзвіночок електричний
Легенько задзвонив...
.....

А потім пан багатий
Пішов шампана пить...
А дівчина — за двері
Іде... бліда... тримтить...

18.VI. 1922.

ПРОПАЩА

Я все бачив її, як нераз проходив
По широкім і пишнім бульварі,
Що вона усміхалась до всіх:
Її очі були якісь дивні такі, —
Як ті зорі, що зиркають з хмари...
І дивний теж був той її сміх...

І нераз я думав, що весела вона,
Що втішається світом-красою,
І був заздрий — її тих утіх...
А вона — як усе — усміхалась до всіх
І манила усіх за собою,
І звертала увагу усіх...

Аж пізніше якось я дізнався об тім,
Що вона нещаслива на світі,
Що в неї веселість удана;
Що вона лиш на те, щоб продати себе,
Усміхається до всіх, і моргас,
І блукає по ночах до рана...

Нещаслива вона! — погадав я собі. —
Чи не справить її на дорогу?...
І пустився способів шукати...
Аж сьогодня дивлюсь — на лавчині сидить,
На батярськім, бруднім роздорожжі,
А на ній — лиш подерті лахмати!...

Ні краси вже нема, ані пишних прикрас,
Тільки сині знаки під очима...
І сміється нещасна взасдно!...
А той усміх її то поганий такий,
Що аж страшно глядіти на неї,
Що й згадати про неї огидно! ..

Обійшов я кругом і аж сум огорнув:
Нешанслива ти жертво туману,
Що так сходиш зі світа ні нашо!
Не виную тебе (бо невинна ти в тім),
Але лад той, що служить лиш пану...
О, пропаща... пропаща... пропаща!...

1922.

ВЕСНА

Наступила весна. У великому місті
Усе той шум та гамір...
Піднялося колесо-сонце
Понад високими домами,
Але — не гріє, не пече...
А вітер весняний такий холодний ще!
І віє... віє...
Поміж високі мури камяниць...
Ідеш, схилившиесь ниць,
Бо порох сипле в очі...

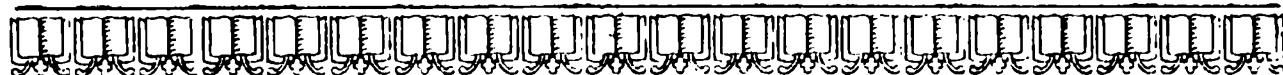
Чи це весна? Чи це відродження краси?
Яке ж тут всю мізерне!
Ані травиці, ані одного хоч — одного деревця
Не видно тут... Так без кінця —
Лиш бруд, і бруд, і бруд...
І крику повно тут...
Тай що за крик! —
Аж у вухах ляшить!

По вулиці побренькує старик
Бляшанкою, що почепив до возика свого —
До рукопхайногого — і продає цибулю...
А той кричить над бочкою —
Селедці продає,
Бо вже до чиста перегнили...
Все місто вже гнє...
А скрізь така біда аж страх!

Ось як то тут весну святкують,
В великім місті,
В великоміських вулицях!...

Тільки за містом аж, —
У пишному садку,
Багатий пан злегенька походжає
Вдоволений собою...
І усміхається до себе та тішиться весною...

1922.

НЮ-ЙОРК

Втомився білий день шаленого Нью-Йорку
І вперто наступа шалено-дика ніч;
Криклива вулиця запалює цигарку,
І даліше клекотить надокеанська піч.

І авта все гудуть, і крик разить повітря,
По дротах ще дзиричить сто-сотий телефон;
З Гудсону віє тихо сухий, холодний вітер,
А на Іст-Сайді чути міліоновий стон.

Сопе велике місто, сховавшися від сонця.
В повітрі — для буржуїв — радіо-море-хвиль...
(О, ти смішний Нью-Йорку! Як можеш ти радіти?
Твоє велике тіло обсіла панська гниль!)

Ліниво, як свиня, там Рівер-Сайд дрімас,
Обсіла береги там буржуазна лінь;
На Метрополітан годинник сумно грає,
А зі статуй “Свободи” видніє тільки тінь.

О, демократіє, прощай! Покрила ніч тебе,
У пітьмі лиш видніють чорні щомби...
А під землею десь горять нові огні!
А під землею десь новітні катакомби!

Втомився білий день шаленого Нью-Йорку,
Мотається у пітьмі вільногого ходу крок...
А предінь прийде день! А прецінь сонце встане!
І засміється ще розкований Нью-Йорк!

3.VI. 1924.

SUBWAY*)

Під землею гуркотіння, —
Вічний клекіт, шум...
Вогко. Тухло. Темно. Сум...
Ось і люде! А склепіння —
Мов одвічнєс терпіння —
Висить понад ними...
Лізуть сходами брудними
У долину... А в долині —
Клекіт, шум...
“Собвей” — катакомби...
Станції — як олтарі...
Прутися люде до вагонів,
Спішно, вперто...
Образ смерти...
(Це життя!)
Раз пішов — без вороття!
І потягне дикий поїзд
Їх на інші олтарі...

Місто норами підрите,
Перетяте вшир і вглиб...
Чи один у них робітник
Марно смертью тут погиб?...

1924.

*) Підземна залізна дорога.

ВЕЛИТЕНЬ

Підіхав я в гору — на шістьдесят поверхів..
Немов' шістьдесятребрий чоловік
Закопаний до пояса у землю —
Стойть...

Порушуються щоки,
А я —

Із другими такими,
Як я, —
Повзу по зморщинах, по рівчаках глибоких,
І пнуся аж до мозку
Отого величнія...

Який це славний твір!...

У біблії хвалять,
Що бог із глини сотворив людину,
Звичайно, з глини, і вдихнув,
Щоби ворушилась...

І ця сотворена тварина
Дійшла до того,
Що — ніби богом сотворена —
Створила бога....

Що більше — богом стала
Сама...

І нині богові своєму жбурнула клич:
“Мізерний боже! — Добраніч!

Іди вже спати!

Я сам творитиму нестворені діла!”...

І нині — бога вже нема,
А люде творять світ...

І ось створили вже такого велитня —
Живого, шістьдесятреброго.
А з тих його ребер вже б'є життя.. .
І жили оповили тіло,
А в жилах тих — не кров —
Електрика!
Ось що потрапить нині рука робітника!

1922.

НАД МІСТОМ

Я в горі — на обсервації —
На самому вершку шістьдесятреброго будинку...
З галерії гляджу в долину
На ті брудні квадратики,
Що протинають місто на тисячі частин...
Немов ті муравлі малі в землі,
В розрушеній купині
Ввихаються сюди й туди
Малесенькі, двоногі сотворіння
Там —
В долині...
І хочеться мені гукнути до них:
А гей, чого ви топчетесь в імлі
Там —
На землі?!

Сюди здіймайтесь — в гору!
Тут сонця луч досягне скорше вас...
В гору сейчас!...

.....

Але — як пусто тут!
Я чуюся один... Опущений... Один...
І знов іду по зморщинах в долину —
Вертаю до низин...

1922.

A MAN WAS KILLED...

A man was killed —
Я прочитав сьогодня
На сторінках великої газети
В малесенькім кутку
Двадцять-четвертої сторінки:
Вертав з роботи
(До діток і до жінки)
І мріяв неборак про людяне життя...
Та під колесами вагонів
Знайшов він забуття!...

A man was killed —
Я прочитав дрібненьким шрифтом
В малесенькім кутку газети...
А на фронтовій стороні:
“Собака панова —
Обілася і захворіла,
І не відходять лікарі”...
І на ціліській стороні —
Статті, статті про це,
Та щей собачині портрети!

II.VIII. 1924.

“ВОЛ-СТРІТ”

Камінь на камені пнеться в гору:

Хмари, будинки і хмари...

Возять... Привозять... Пакують... Несуть...

Золото .. Срібло... Долари...

“Вол-Стріт“!... На “Вол-Стріті“—трест голова...

Сторож... Поліція... Грати...

Камінь на камені!... Дишуть. Сопуть...

Ситі — не ситі майнати!

Бачу: натягнені сіти кругом.

В сітах — підбиті країни...

Золото! Золото горне тиран!

Жертва падає і гине...

“Вол-Стріт“ рогочеться... “Вол-Стріт“ сичить...

Жертва німіє з роспуки...

Бідний, нещасний той, хто попаде

В руки — у “Вол-Стріту“ руки!

Бачу: натягнені сіти кругом.

Кат посміхається ласо...

В сітах — о людськосте! — стогне і мре

Бідна працююча кляса!...

Крутяться сторожі... Сторожі... Сто. .

Братику! Це ж яничари!

Камінь на камені пнеться в гору;

Хмари, будинки і хмари...

Зірвемо силою тами життя!

Тріснутъ скровавленні грати!

Згинуть ненависні наші кати

І яничари!

Камінь із каменя зрушимо ми

І розіб'ємо ті хмари...

Горе вам, горе вам, люті кати!

І яничари!

15.VIII. 1923.

НА СВЯТИ ЛЕНІНА

(Дня 4-го лютого, 1924 р.)

Великий здвиг народу. Поліція і шпиги.
Пани по своїх замках, мов цуцики дрожать.
Робітники Нью-Йорку — з під панської корми
Звільнилися й Леніну ідуть пошану дать.

Вже двайцять тисяч люду пішло в велику салю
І ще багато тисяч укрили вулиці;
З великої пошани, пригнічення і жалю, —
Несуть вони з собою в серцях живі вінці.

Поліція на конях розказів жде від пана,
А маса напирає сильніше до дверей...
І здивувалось панство: “За що така пошана
Ватажкові отому — більшовицьких ідей?”...

У “Медісон Сквер Гарден” пливуть промови різко,
У “Сентрал Опера Будинку” такий же самий тиск;
Клопочеться локальне “демократичне” військо,
А впливи комуністів — марморний обеліск!

Не вмре Леніна слава — Марксизму світлий шлях,
Не вмре, а жити буде Всеслюдський Комунізм;
До нього творчі маси — хоч по тяжких трудах —
Поведе непохитно славетний Ленінізм!

8.II. 1924.

БІЛЯ СТАТУЇ

Сидить задумана печаль...
(О серце бурне, серце пяне!)
Він духом був неначе сталь...
Лице було живе-румяне...

А ось — мармур... Різьба... Чудово!
І вже дістав свою подобу...
І житиме між нами знову —
Як від колиски жив — до гробу.

Сидить... Серпанком слави вкритий...
І час у нього: рік — година...
Ах, люде! — Буде вічно жити —
Жива людина!

26.IX.1925.

ЛІТО

Літо! Ах, літо у великому місті —
Це чисте пекло! Це не те,
Що десь у полі. Там цвіте
Усе... І розвивається... І людську душу веселить...
І сонце гріє... Гріє — не палить...
А тут... Ах, тут!...
Тут люде йдуть
І кожний змучений такий —
Як би з хреста ішов.
І ллеться зимний піт — як лід!
Той піт — не піт,
А кров!...
І місто — чиста піч:
Задуха в день і в ніч
— І в ніч і в день —
Немов горючий пень
Жарить...
Так, так! У місті в літо тяжко жить!

1922.

УПАВ ЛІТУН

Упав літун на брук
(При нім розбиті крила)

І зір його до хмар...

Здрігнулись вулиці,

Злякався тротуар

(При нім розбиті крила).

Ах, ніжний він який!

(В горі літають птахи)

Душа летить до хмар,

А тіло упада

На сірий тротуар

(В горі літають птахи) ...

На тротуарі сум

(І теплий запах крові) ...

Упав новий Ікар...

Змагається життя

І тане сонця жар

(І теплий запах крові).

23.V. 1924.

ВИПАДОК

На дворі шаруга — дощ,
Плачуть вікна, мокнуть рами, —
В хаті жінка при вікні
Заливається слезами.

Перестрашене дитя
Біля ніг її трясеться;
По кутках понурий сум
Павутиною снується.

Сумну вістку подали
По дротяному язиці:
— “Батька тяжко потовкло
Нині рано у фабриці.

Праву руку віднялό...
Люде плакали із жалю...
І приїхав амбуланс,
І забрали до шпиталю“...

На дворі шаруга — дощ.
Плачуть вікна, мокнуть рами, —
В хаті жінка при вікні
Заливається слезами.

В квітні, 1922.

СЛІПА

Сидить на хіднику...Дитина на руках...
А більшеньке при ній на катаринку грас...
Ви бачите її? Вона не бачить вас...
Сліпа...Сліпа — а руку простягає!

До кого ж це, скажіть? Ви бачите її...
Вона ж не бачить вас...Бо бачити не може...
Звідкіля тут вона? І хто привів її
На цей брудний хідник — погане роздорожжя?

Вона не бачить вас...Та чує ваші кроки...
І руку простягає...І скривлене лице...
Дитина на руках...Мале — ледви два роки...
І пари з уст німа...Щоб хоч одно слівце!

Яке страшне терпіння в її лиці видніє!
Сидить за милостиню на хіднику бруднім...
Зійди ж ти ясне сонце! Зійди, велика сило,
І поведи її, сліпу, у новий гарний дім!

Хвалиться людський рід: “Природу побороли...
Електрику до праці запрягли”...
А горя лютого — свого безголовя —
На сором, на нещастя, здавити не змогли!

О людськосте сліпа! Яка ж бо ти нещасна!
Прикована немов до мідного стовпа —
Сама себе катуеш, сама себе не бачиш,
Іувільнитися не хочеш...О людськосте сліпа!

3.VII. 1923.

СОБАКА

На вулиці собака.
Підкуливши хвоста —
Зі смітника кістки
Голодна розгорта.
А очі! Очі — страх
Як жалісно глядять!
Підбігла до сміття —
Обнюхує опять...
А була ж і вона
Здорова — молода...
А нині що? — Стара!...
Біда!... Біда!...

І ходжу я щодня —
Шукаю праці рук...
Собако! Підожди!
Оба ми вже на брук!

4.XII. 1924.

НА БРУКУ

Іду одним заулком
І чую крик.
(До криків тих у місті
Вже хто не звик?!)
Кричить кругом дітвора,
Кричать старі...
Біжать одіті гарно
І — нуждарі.
— Куди? За чим? — питаю.
“Панок” (біжить):
— “Он, бач, коняка впала!”

Онде лежить...
Від спеки повалилась "...
(Горячо страх!)
Рятують, відливають...
І — ось вже на ногах...

Та враз дивлюсь: людина
Упала на хідник!
Я кинувсь на підмогу
І — вже не крик,
А регіт, сміх...
“Панок” надбіг
І враз:
— “Покинь дурак!
Знайшов ким турбуватись!
Йому і треба так:
Не вміє шануватись—
Нехай здиха!”...
І підле: “Ха-ха-ха!”
Рознеслося кругом.
А він — на хіднику лежав —
Хрипів...
На силу прошептав:
— “Я три дні вже не їв”...
І застогнав.

Дивлюся: руки з мозолями...
Робітник він!
Значить — роботи не боявся —
Не дармував...
І з уст моїх
Тяжкий проклін урвався
І над містом
Чорною хмарою повстав.

1922.

ФІНАЛ

Люблю тебе, велике місто, —
І—проклинаю враз!
Люблю — за гамір, що у ньому
Я попадав в екстаз
Та до безтязми упивався
Твоїм буйнім життям...
Люблю — бо ти є світлим збором
Живим новим думкам...
І знов ненавиджу тебе — о місто! —
З прокльоном на устах;
Кляну тебе, велике місто, —
За твоє божевілля,
За оргії, свавілля,
За плач, за стони міліонів,
За невимовний жах!

Люблю тебе — за рух на вулицях,
За гуркотіння,
За те, що ти майбутнім поколінням
Торуєш шлях
До спільногого життя...
Тільки за те люблю тебе,
Велике місто, —
Велике поступу диття!

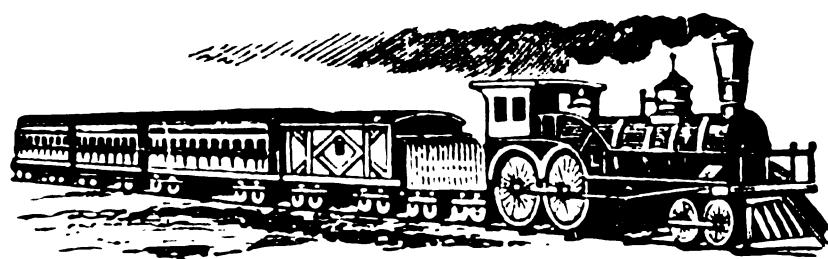
Несу тобі майно своє у жертву:
Проклін несу й любов.

Солодкий той проклін!
Гірка моя любов!

Коли ж побачу кров
На твоїх вулицях —
Коли задармо кров та не поллстсья —
Тоді — в імя великої ідеї,
Якій ти шлях торуєш, місто,
Тоді аж — так, тоді! — моя клятъба скінчиться,
Місто! Велике місто!

1924.

ЗМІСТ:

	Сторона
Велике місто	3
Гей, ти місто велике!	5
Жебрак	6
Вдова	7
Жертва міста	8
В готелю	10
Пропаща	12
Весна	13
Нью-Йорк	15
Subway	16
Велітень	17
Над містом	18
A man was killed	19
“Вол-Стріт”	20
На святі Леніна	21
Біля статуї	22
Літо	23
Упав літун	24
Випадок	25
Сліпа	26
Собака	27
На брукку	27
Фінал	29

БІБЛІОТЕКА І ДРУКАРНЯ “НОВИЙ СВІТ”

Бібліотека “Новий Світ”, як популярно-наукове видавництво, містить твори красної літератури і познакомлює читачів з найновішими поступами науки.

На складі книжки з усіх галузів знання

Ілюстровані каталоги висилаються даром

Кольпортерам і товариствам значний опуст

Виконуються всякі роботи, які тільки входять в обсяг друкарської штуки. Для провінції виконуються і висилаються без проволоки.—Адресуйте:

NOWYJ SWIT

BOX 1092.

MONTREAL.

CANADA.

**ФАРМЕР! ЧИТАЙТЕ СВІЙ ЧАСОПИС
‘ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ’** Виходить що тижня, кожної середи у Вінніпегу

Передплата виносить: на рік \$2.00; на півроку \$1.00

“Фармерське Життя” поміщує дуже цікаві вісти з фармерського, селянського й робітничого і організаційного та просвітного руху у всіх країнах, новини про найважніші світові події, цікаві статі, наукові розвідки, дописі, поради і все те що фармерам треба знати. — Ще нині пишіть:

FARMER'S LIFE

Cor. Pritchard & McGregor, Sts., Winnipeg, Man.

ЧИТАЙТЕ “УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТИ”

‘У.Щ.В.’ це одинока часопись в Злучених Державах, яка дійсно і широко обoronяє інтереси укр. працюючого люду і виховує в читачів клясову свідомість.

Неділішне число „Вістей” виходить на вісім сторін друку, з богатим ріжнородним матеріялом і з ріжними ілюстраціями.

Річна передплата 9 дол., на чверть року \$2.50. Адресуйте:

UKRAINIAN DAILY NEWS

17 East 3rd Street, New York, N.Y., U.S.A.

